

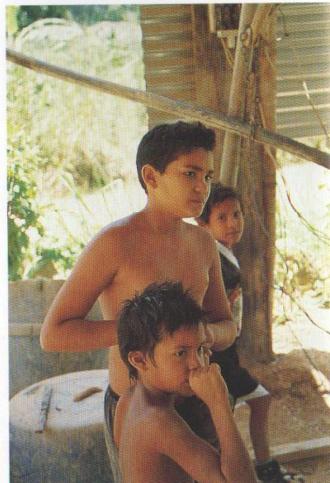

dilo in fotografije: Gal Kušar

Ied venezuelskimi atokopi

o svetu / Venezuela

Med izbranimi popotniški cilji Južne Amerike Venezuela ni na visokem mestu. Potovanje draži sorazmerno visok standart, politična nestabilnost in kriminal sprosta vprašanja o varnosti, odstotnost zgodovinskih in arheoloških znamenitosti obrneta iglo impas. Želja raje v Peru ali Mehiko. K pozitivni svetovni promociji Venezuele še največ pripomorejo venezuelske lepotice, ki na tekmovanjih v Miss sveta že vrsto let zasedajo najvišja mesta,endar pa v tako pestri deželi, kot je ta, skoraj dilon km² velika, najbolj severna dežela Južne Amerike, ne zmanjka popotniških izizzov. Pototnika sprejemajo: velika ravnina Los Llanos s apibarami in kavboji, karibske plaže z belim eksom in palmami, visoki Andi z večnim snemom, subtropska neprehodna džungla, vroče uščave in v deževni dobi preplavljene savane, pogončna reka Orinoko s svojimi pritoki in delovi, v kateri še prav po mostičarsko, v hišah na oilih, živijo domačini indijanskega plemena Wa'po. Velika naravna bogastva, ki so vzrok čedalje

Pri delu pomagajo tudi otroci.

večjega razslojevanja 24-milionske venezuelske družbe, so: nafta (4. največja izvoznica naftne na svetu), zemeljski plin, hidroenergija, železova ruda, boksit, sol, diamanti in zlato. Izkoristili smo priložnost in si ogledali zanimivo pridobivanje zlata v Venezueli.

Rudarsko mestece El Dorado (4.000 prebivalcev) je bilo zjutraj videti mnogo prijaznejše kot zvečer ob prihodu. Sumljivih oseb ni bilo nikjer, vabilo so nas dobro založene trgovinice s hrano za naš zajtrk in ugodna ponudba domačina, da nas s svojim terenskim avtom odpelje na enodnevni izlet v rudnike zlata. Vožnja po makadamski cesti na kesonu kamijonete nas je dobro pretresla. Pokrajina je bila bolj ali manj ravna, na južnem obzorju so se videli obrisi značilnih mizastih gora (tepui), po katerih je znan največji venezuelski narodni park Gran Sabana/Canaima, velik za vso Slovenijo. S Hudičevega tepuia (Auyantepui) pada v globino 979 m mogočen Angelov slap, najdaljši vodopad na svetu na Zemlji.

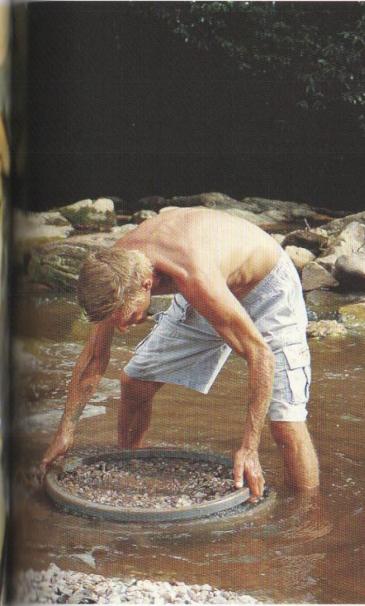

dniška infrastruktura je sestavljena iz preprostega vitiha za prevoz ljudi in stvari v rudnik in iz njega, vi za prezačevanje z ventilatorjem ter cevi za preprosto zvočno komunikacijo.

dkimi skupinami drevja in grmovja ter gole mlje brez reda postavljeni -vodnjaki s streho-. Vendar niso bili vodnjaki, ampak s streho poti viti, s katerimi je mogoče po navpičnih rovih priti v rudnik. Velike korporacije namreč od zave dobijo koncesijo za zemljišče, ki ga potem idajo v najem zlatokopom. Ti potem postavijo romno infrastrukturo in izkopajo navpični rovi, skler ne naletijo na kremenovo rudno žlo, v kateri je zlato. Rudniška infrastruktura je ponavadi postavljena iz ročnega ali električnega vitiha za transport ljudi in rude ter jalovine, cevi za prezačevanje ter cevi za komuniciranje. Izkopano rudo premestjuje v novembri vseh, jalovino pa oddaj-

zu južne venezuelske meje z Brazilijom, je izpiranje samorodnega zlata iz rečnih naplavini. Revenji zlatokopi uporabljajo klasične kovinske izpiralne latvice, v katerih vrtijo z vodo pomešan rečni zlatonosni pesek in izpirajo zlato. Zlato (zrnca, luske) se zaradi svoje velike specifične teže ($19,2 \text{ kg/dm}^3$) useda na dno in v sredino latvice, blato in lažji pesek pa postopoma posnejamajo z roko ter odplavijo z vodo. Bogatejši za izpiranje uporabljajo posebne izpiralne stroje, na katere napeljejo vodo in zlatonosni pesek izpirajo v velikih količinah.

V našem rudniku smo morali malo počakati, da so napravili vse za načud. Domači otroci so nas

Izpiranje zlata na klasičen način iz zlatonosnega pruda ob rekah. Na podoben način izpirajo tudi diamante.

vezano na jekleno žico, vendar je treba stezeni, saj je jašek zelo ozek. Treba je paziti tudi na morebitno fotografsko opremo, da se kam ne zatake. Nato te je klenki vrvi hitro spustijo v globino, 20, 30 metrov globoko, do horizontalnega rova. Zaradi vročine in vlage te v trenutku oblijepi pot, zaradi slabega zraka začneš tudi hitrite dihati. Zrak je zatohel, z neprirjetnim vonjem po plesnivem in cloveških izločkih vseh vrst. Po nizkem rovu smo z baterijskimi svetilkami v rokah in nizko sklonjeni, skoraj plazeči se, sledili električni žice. Prišli smo do konca rova, kjer je rudar v svetlobi slike žarnice in nezvoni razmerah opravljal svoj težki posel. Oblečen je bil le v kratke

zo in kratek pogovor. Še nekaj fotografij smo se plazili proti napivčnemu rovu ter da nas bodo potegnili ven. Na svežem zral si vsi oddahnili. Vendar časa za oddih ni še liko, saj smo si žeeli ogledati še nadaljnji pek, torej kako iz rude pridobjito zlato.

Rudo nalagajo v droblilni stroj, nekakšer ni milin, ki jo razdrobi v drobno mivko o blato, saj vse skupaj dobro zalivajo z vodo do pomešana kremeno-mivka, iz rude iz zlata zrnca in lističi potujejo nato čez plot premazano z živim srebrom. Lažje blato in voda odnese naprej, težje zlato pa se usne in se z živim srebrom spaja v amalgam

Info /

Ime: Bolgarska republika Venezuela

Glavno mesto: Caracas, 5 milijonov prebivalcev

Površina: 912.050 km²

Prebivalstvo: 25 milijonov

Etnična sestava: 67 % mesticiev, 21 % potomcev Evropejcev (Špancev, Italijanov, Portugalcev, Nemcev), 10 % potomcev afriških prednikov, 2 % indijanska pleme

Uradni jezik: špančina; indijanska pleme govorno

je več kot 25 različnih jezikov.

Valuta: bolivar (VEB), 1 EUR = 2.488 VEB, 1 USD = 1.917 VEB, 1 SIT = 10 VEB (4. 2. 2005)

Viza: slovenski državljanji za vstop potrebujejo veljavno (turistično) visto; konzulat na Dunaju (Avstrija)

Podnebje: subtropsko ekvatorialno. Sušna doba od novembra/decembra do marca/aprila in deževna do stalo polovico leta. Ob morju bolj vroče in vlažno, na višavju bolj zmerno.

Gospodarstvo: petrokemična industrija (4. največja izvoznica naftne), železova ruda, boksit, hidroenergija, zlanti, lepotice

Zdravstvo: obvezno cepljenje proti rumeni mrzlici; v malaričnih območjih priporočljivo jemanje antimalarialik

Naj: Salto Angel (imenovan po Jimmu Angelu) – najvišji (979 m) padajoči slap na svetu!

Znamenitosti: Zelo pestrata dežela: hrupna velemesta, rajske plaže, visoki Andi, puščave, savane (Los Llanos) in Orinoko z delto, tropski gozd, indijanska pleme, mizaste gore – tepui.

Zanimivost: Trenutno je v Venezueli okoli 20.000 kubanskih zdravnikov, učiteljev in inštruktorjev revolucij je venezuelskemu predsedniku Hugo Chávezu v zameno za nafto poslal njegov vzornik in tovarš Fidel Ca-

plinskim gorilnikom. Živo srebro izpari v zrak, na lopati pa ostane motno svetlikajoč kupček neprečiščenega zlata. Ko se kupček ohladi, ga stehajo in prodajo lokalnim prekupcevalem. Takšen način, kljub uporabi stroja za drobljenje rude, ni pre-

nejšo tehnologijo naknadno iz mivke iz precej preostalega zlata.

Posledice, ki jih povzroča uporaba živbra v zlatokopstvu na ljudi in občutljive ske ekosisteme, lahko samo slutimo, go-